

Szerkesztőség:

Arad, Acsev.-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat

Bulev Regele Ferdinand 4/22.

(József Ióherceg-ut.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Ezred évre — — 1080 Lei
Fél évre — — — 540 Lei
Negyed évre — — — 270 Lei
Havonta — — — 90 Lei
Árterületek díjszabás szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lei

VASÁRNAP — — — 6 Lei

Bucarestben 50 banival több.

Pénzügyminiszteri „ajándék”.

Az eddigi lakbértörvényeknek égbekiáltó igazságtalanságuk volt az, hogy amíg minden lakónak a házbérét tizenhatszorosa, majd huszonnégyszeresre fölemelték, addig az állami tisztviselők és nyugdíjasok lakbére a régi maradt. Nem azért volt ez a rendelkezés igazságtalan, mert az állami tisztviselőket és nyugdíjasokat nem terhelték túl, hanem azért, mert az állam ezeknek a háztulajdonosok rovására adott kedvezményt. Voltak háztulajdonosok, a kiknek házában kizárólag ilyen kedvezményezett lakók voltak.

Ezek a háztulajdonosok egyáltalán nem élvezték a lakbéremelés előnyeit. Ez a körülmény a magyarázata annak, hogy a háztulajdonosok mindenáron szabadulni igyekeztek az ilyen lakóktól.

Az ezévi lakbértörvény végre megszüntette ezt az igazságtalanságot, amennyiben kimondta, hogy az állami tisztviselők és nyugdíjasok ugyan továbbra is kevesebb lakbért fizetnek, mint mások, ellenben a háztulajdonosok ezzel mégsem károsodnak, mert a különbözetet az állam fizeti. A törvénynek ezt a rendelkezését megnyugvással vették tudomásul a háztulajdonosok és az érdekeltek is, akik most már tudják, hogy ezentul nem képeznek szájkát a háztulajdonosok szemében.

Az öröm azonban korai volt. A pénzügyminiszter 121.348. szám alatt rendeletet adott ki. Ez a rendelet széles körökben elkésredést és visszatetszést fog kelteni. A pénzügyminiszter ugyanis a rendelettel akarja megszerezni azt a pénzt, amelyet az állam az állami tisztviselők és nyugdíjasok bérddifferenciája címén a háztulajdonosoknak fizet.

A rendelet arra hívja föl a pénzügyigazgatóságot, hogy erre a célra a háztulajdonosok által beszedett házbér után két százalékot szedjen be.

A rendelet azonban nem elégszik meg azszal, hogy ezt a kétszázalékot a háztulajdonosok attól az időtől kezdve fizessék, amikortól — tehát 1929. május elsejétől — a különbözetet kapják, hanem a 2 százalékot 1927. január elsejétől fogva visszamenőleg kell a pénzügyigazgatóságnak beszédni, tehát olyan időre is, amikor az állami tisztviselők és nyugdíjasok a háztulajdonosok kárára még nagy lakbérérdményekben részesültek.

A háztulajdonosok ilyenformán minden százszáz lej évi lakbér után kétezer lejt kötelesek a differencia-alapra fizetni. Súlyos milliók fognak ezen a címen az állam kasszájába befolyni.

Mint értesülünk, a háztulajdonosok mozgalmat indítanak a rendelet visszavonása érdekében.

Kivánatos is, hogy ez a mozgalom sikerrel járjon, mert ellenkező esetben félt, hogy a háztulajdonosok ezt az újabb megterhelésüket a lakókra fogják áthárítani. A pénzügyminiszter mindenestre megelégedett saját magával. Sikerült megkeresni azt a réven, a mit elvesztett a vámon. Hogy esetleg eljajdul az újabb teher következtében a polgárság?... lát ki törődik azzal?

A kormány erélyes lépésre készül az ellenzékkel szemben

Ha az ellenzéki képviselők kivonulnak a parlamentből, a kormány megsemmisíti mandátumaikat. — Tíz napi határidő.

Uj választások lesznek, ha az ellenzék nem tér vissza a parlamentbe.

Bucurestiből jelentik: A tegnapi minisztertanács után az a hír terjedt el politikai körökben, hogy

a kormány a legerélyesebb lépésre határozta el magát az ellenzéki pártokkal szemben. Kimondották, hogy a liberális, averescánus és Lupu-párti képviselők mandátumát megsemmisítik, ha szabotáriák a közigazgatási törvényjavaslatot.

Ha a három ellenzéki párt képviselői tüntetőleg kivonulnak a parlamentből, a javaslat benyújtása után a törvényhozási házak elnökei

tíz napi határidőt tűznek ki és amennyiben ez alatt az ellenzéki képviselők nem térnek vissza, mandátumaikat megsemmisítik és a kormány új választásokat rendel el,

amelyben a nemzeti-parasztpárt teljes erejével akcióba lép és elhódítja az ellenzékétől a képviselői és szenátori mandátumokat.

Az Adeverul szerint a liberálisok és az averescánusok kollaborációja már létrejött, csak a Lupu-párt magatartása bizonytalan még, mert Lupu csupán politikai barátaival folytatandó tárgyalásai után fog e tekintetben dönteni.

A kisebbségi minisztérium ügye a minisztertanács előtt.

Pop Ghita akciója.

Bucurestiből jelentik: Ellenőrizhetetlen hírek szerint a tegnapi minisztertanács a kisebbségi minisztérium felállításának kérdésével is foglalkozott. A kisebbségi minisztérium felállításának esz-

mét Pop Ghita képviselő vetette fel és a kormány több tagját is megnyerte tervének. Állítólag a kisebbségi törvény elkészítése is ennek a minisztériumnak a hatáskörébe fog tartozni.

Bevezetik az adókönyveket.

Az államot megkárosító tisztviselők vagyonát elkobozzák. — A tisztviselők ezentul eiseion kapiák meg fizetésüket. — Popovici pénzügyminiszter ismertette az állami könyvvezetés reorganizálásáról szóló törvényjavaslatot.

Bucurestiből jelentik: Popovici Mihály pénzügyminiszter ma délelőtt fogadta munkatársunkat és ismertette előtte az állami könyvvezetés reorganizálásáról szóló törvényjavaslatot.

A miniszter szerint a jelenlegi törvény nem felel meg a szükségleteknek, mert a háboru dezorganizálta a pénzügyi életet, az adókat felemelte és a bankjegyforgalmat szaporította. A régi törvénnyel a hatályos ellenőrzés lehetetlen. Az új törvény tekintetbe veszi az összes különleges helyzetet, a külföldi törvényeket és a háboru után elméleteket is. A pénztárak ellenőrzése olyan módon fog történni, hogy a csalások lehetetlenné válnak, de legalább is azonnal felfedezhetőek lesznek. Az állami könyvvezetéséről szóló új törvény kötelezővé teszi az állam összes birtokállományának leltározását, amit a pénzügyminisztériumban létesített speciális számvéői szolgálat fog elvégezni.

Az új költségvetési év január elsejétől december 31-ig tart. A költségvetés összeállítása más alapokon fog történni, mint eddig. A pénzügyminisztériumban külön költségvetési osztályt létesítenek, amely idejében összesíteni fogja az egyes minisztériumok igényeit és így szolgáltat majd kellő anyagot a pénzügyminiszterium számára, az általános költségvetés megszerkesztéséhez. A költségvetés ezzel mentesítve lesz meglepetésektől.

Az ellenőrzés represszív és preventív lesz. Előbbi az előzetesen meg nem akadályozható

cselekményeket fogja megállapítani és lehetővé teszi, hogy a jövőre nézve megfelelő intézkedés tétessék. A preventív ellenőrzés a szabálytalan cselekmények megakadályozására szolgál.

Ennek az ellenőrzésnek a keresztülvitelére minden egyes minisztériumhoz ellenőrző tanácsot nevez ki a pénzügyminiszter a szakminiszterrel egyetértve és az állami számvéőszékekkel összhangban. A preventív ellenőrzés két irányu lesz és pedig a szerződések és az utalványok ellenőrzése. Egyetlen utalvány sem érvényes az ellenőrök láttamozása nélkül. Az árlejtéseknél történő csalások megakadályozására az új törvény egy központi árlejtő szervezetet létesít, amelynek tagjai lesznek a pénzügy-, ipar- és kereskedelemügyi minisztériumok, a kereskedelmi és iparkamarák uniójának és az állami számvéőszék egy-egy delegátusa és az érdekelt minisztériumok képviselői. Bevezetik a tisztviselők vagyonának ellenőrzését.

Az államot megkárosító tisztviselők vagyonát,

amennyiben annak eredetét nem tudják igazolni, az állam javára elkobozzák.

Az új törvény elrendeli az adókönyvek bevezetését.

A tisztviselők ezentul minden hónap elsején fogják fizetésüket megkapni. Bevezetik az egyes minisztériumok havi költségvetésének rendszerét, úgy, hogy a fizetési utalványok csak a havi költségvetés keretén belül lesznek beállíthatók. A törvényjavaslat a hárten kerül a parlament elé.

A cseh lapok újabb határozott követelnek Magyarországot ellen.

A hidasnémeti-i incidens fejleményel. — Letartóztatták Pecha büntársát is.

A cseh követ informálódott Walkónál Pecha letartóztatása ügyében.

Budapestről jelentik: A hidasnémeti-i határincidenssel ma már az egész világsajtó élénk kommentálással foglalkozik. A cseh sajtó nagyrésze vezércikkben tárgyalja a határincidens. Egyes lapok szerint a nép követeli, hogy

a kormány rendelje el Komárom és Pozsony közelében is a határ elzárását.

A bécsi Deutsche Österreichische Zeitung szerint a csehek a határelzárással és a lényegtelen incidens túlságos kiélezésével fenyegetik Európa békéjét. „A feldarabolt Magyarország — írja többek között — nem talál nyugalmat a szomszédaitól. Pedig az ilyen ellenségeskedésekkel önkénytelenül is elősegítik a revíziós törekvéseket.” A magyar sajtó szintén hasábkokon keresztül foglalkozik a hidasnémeti-i határincidenssel. Általános vélemény az, hogy a csehek túlságos nagy dolgot csináltak ebből az ügyből. A Pesti Hírlap szerint, ha a cseh hatóságok Pecha letartóztatásában jogsérelmet láttak, nem kellett volna diplomáciai kérdést csinálni a dologból, hanem barátságos utat is állott volna rendelkezésükre.

Hidasnémetiből érkezett jelentés szerint ott

letartóztatták Tóth János gazdát, akiről kiderült, hogy Pechának büntársa volt.

A Magyar Államvasutak vezérigazgatója elrendelte, hogy a két tátrai gyorsvonat továbbra is közlekedjék Hidasnémetiig.

Budapestről jelentik: A budapesti csehszlovák követ tegnap délben látogatást tett Walkó Lajos magyar külügyminiszternél és a hidasnémeti-i kémkedési ügyben letartóztatott Pecha Vince ügyében informálódott. Feltételezett a letartóztatás módja ellen és egyben felvilágosítást kért a magyar külügyminisztertől, hogy vajon a vasutas letartóztatása nem áll-e összefüggésben a Csehszlovákiában történt magyar állampolgárok letartóztatásával.

Walkó Lajos válaszában kifejtette, hogy retorzióról szó sincs. Pechát kémkedésben in flagranti érték és ezért föltétlenül intézkedni kellett. Különben is Pecha beismerte a kémkedés tettetét és beismerte azokat a forrásokat, ahonnan a kémkedés anyagát, a katonai okmányokat beszerezte.

Ma megkezdődtek Hollandiában a választások.

A királyné elfogadta a kormány lemondását.

Amsterdamból jelentik: Ma kezdődtek meg Hollandiában a képviselőválasztások. Az országban 18 választókerület van, míg a választók száma három millió 828.500. A választás alkalmával

száz mandátumot öltenek be.

Hágából jelentik: Vilma királynő elfogadta a kormány lemondását.

A kereskedelmi kamara ma táviratilag interveniált Hirschfeld Mór érdekében.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara a Kereskedelmi Testület beadványára az igazságügyminiszterhez fordult közbenjárásért. — Domán Sándor nyilatkozata.

(Arad, július 3.) Az Aradi Kereskedelmi Testület vezetőségéhez több aradi kereskedő aláírásával beadvány érkezett, melyben kérték a testületet, hogy sürgősen interveniáljon a Milanóban letartóztatott Hirschfeld Mór aradi nagykereskedőnek szabadlábrahelyezése érdekében. Domán Sándor, a Kereskedelmi Testület elnöke a beadvánnyal a Kereskedelmi és Iparkamara vezetősége elé járult, amelynek interimár-bizottsága tegnap délután foglalkozott a kérdéssel. Domán Sándor az ülésen a Kereskedelmi Testület nevében kérte az iparkamarát, hogy külügyi képviselő útján keressen érintkezést a milanoi illetékes hatóságoknál, hogy Hirschfeld Mór minél előbb bocsássa szabadon. A testület indokolatlannak tartja, hogy egy román állampolgárt, egy aradi kereskedőt ne az itteni bíróságok tegyék esetleges büneért felelőssé. A kereskedők nem nézhetik, hogy Hirschfeldnek valóban vannak-e bűnei, de tudják azt, hogy a kérdéses milanoi cég, amelynek feljelentésére megtörtént a letartóztatás, annak idején tárgyalt Hirschfelddel, megbízottja átvizsgálta a cég statusát és ha talált volna bűnvádi feljelentésre alkalmas anyagot,

se érdekében a külügyminiszteriumon keresztül tegye meg a szükséges lépéseket. Az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott Domán Sándor aradi nagykereskedővel, a Kereskedelmi Testület elnökével, aki kijelentette, hogy a kereskedők intervenciója feltétlenül eredménnyel fog végződni.

— Hirschfeld ügye — mondotta Domán Sándor — bennünket elsősorban azért érdekel, mert jog szerint egy romániai kereskedőt esetleges büneért, csak az itteni bíróságok vonhatják felelősségre, másrészt pedig a román bíróságok presztízsének súlyos sérelmét jelenti Hirschfeld milanoi letartóztatása.

A keresztény liga is a közigazgatási reform ellen fordult.

A kartellek feloszlását, a közigazgatási reform visszavonását és az idegen kereskedők és iparosok kiutasítását követeli a liga.

Bucurestiből jelentik: A keresztény nemzetvédelmi liga tegnap Bucurestiben gyűlést tartott, amelynek végén az alábbi határozati javaslatot fogadták el:

A nemzetvédelmi liga követeli a közigazgatási reform visszavonását, miután szerintük ez a javaslat alkalmas arra, hogy megbontsa

Hemoroidok

Akik iszonyu fájdalmakban szenvednek a hemoroidok miatt, jól fogják magukat érezni és csendes álmuk lesz ha a Kadum-kenőcsöt használják, amely rögtön enyhülést hoz.

Kormányválság Lettországból.

Revalból jelentik: A május hónapban megválasztott képviselőház Eindmund agrárpárti képviselőt ismét elnökké választotta. A kormány beadta lemondását és az új kormány megalakításával a képviselőház elnökét bízták meg.

Kémkedési ügyet lepleztek le Belgiumban.

Joirie hadnagy árulása.

Bruxellesből jelentik: A kémkedési ügyben megindított vizsgálatot a legnagyobb titokban folytatják le. A felsőbb hatóságok szigorúan vigyáznak arra, nehogy valami kiszivárogijon.

Joirie hadnagy ellen letartóztatási parancsot adtak ki. A vád ellene az, hogy árulást követett el és igen fontos katonai iratokat szolgáltatott ki egy idegen hatalom ügynökeinek. A katonai vizsgálóbíró ebben az ügyben több kihallgatást eszközölt.

Az angol konzervatív párt bizalmat szavazott Baldwinak.

Londonból jelentik: A konzervatív párt konferenciája bizalmat szavazott vezérének: Baldwinak. Baldwin a bizalmat meleg szavakkal köszönte meg. A párt mindazon tagjait, akik nagyobb hibákat követtek el a választások alatt, kizárja soraiból.

A párt nem csügged el, mert hiszen eddig is érték vereségek, de nagy győzelmek is. A párt kérdést intézett valamennyi kerület pártvezetőihez, hogy számoljanak be arról, hogy szerintük mik voltak a vereség okai.

Letartóztattak egy álnevek alatt működő tolvajt egy óceánjáró fedélzetén.

Havreából jelentik: Letartóztatták az Isle de France fedélzetén letartóztattak egy egyént, aki különböző álnevek alatt nagy lopásokat követett el. Legutóbb, mint inas volt szolgálatban Degaiot márkinál, akitől sok millió frank értékű ékszert lopott el.

ugy a feljelentést megtehette volna itt Romániában, annál is inkább, mert a cégnek van Romániában kereskedelmi és jogi képviselője.

A Kereskedelmi Testület beadványát az Iparkamara behatóan tárgyalta és az interimár-bizottság elhatározta a szabadlábra helyezés érdekében való sürgős intervenciót.

A mai napon az aradi Kereskedelmi és Iparkamara táviratilag fordult az igazságügyminiszteriumhoz.

amelyben kellő megindokolással kérte, hogy az igazságszolgáltatás presztízsének megvédé-

Madridból jelentik: Franco őrnagy és három társa Gibraltárba való megérkezésük után kijelentették, hogy haladéktalanul hozzákezdnek második óceánutjuk előkészületeihez, mert a mostani kudarc nem vette el a kedvüket.

Elmondták, hogy nagy ellenszéllel kellett megküzdeniök és ezért motorjuk óránként kétszázhusz litert fogyasztott, holott ők csak annyi benzint vihettek magukkal, amely elég lett volna óránként maximum 180 liter fogyasztáshoz. Benziniük tehát még az Azori-

szigetek elérése előtt fogyott el.

Egy hétig hanykolódtak a tenger színén és legelvárhatóbban a vízhiány volt, amelyet úgy pótoáltak, hogy a motor hűtésére szolgáló vizet fogvasztották el. Az egyetlen, ami kitarásra és a remény fel nem adására buzdította őket, az a rádió felvevő készülékük volt, amely mindvégig kifogástalanul működött. Állandóan összeköttetésben voltak a világgal és tudták, hogy óriási apparátussal indultak a kereséssükre.

A négy pilóta ma érkezett meg Madridba.

Pogány Móric — kormányfőtanácsos.

A zseniális műépítész, akit szoros rokoni kötelékek fűznek Aradhoz, az építészet terén szerzett érdemeiért tüntette ki a magyar kormány.

Budapestről jelentik: Pogány Móric építőművészt, a magyar építőművészet terén szerzett érdemeiért, magyar királyi kormányfőtanácsossá nevezték ki. Pogány Móric családi vonatkozásainál fogva, szoros összeköttetést tart fenn Araddal. Felesége, született Szabó Margit, leánya a rövid idővel ez előtt elhunyt Szabó Albert aradi üveg- és porcellán nagykereskedőnek.

Pogány Móric hosszú évek óta beltágia a

Tőry és Pogány budapesti építőcégnél és alig hirdettek Magyarországon művészi jellegű középületre, hogy azon a pályázaton a Tőry és Pogány cég részt ne vett volna, még pedig legtöbbször sikerrel. Pogány Móric zseniálitása építész körökben közismert, alkotásai pedig hosszú időn át büszkeségei lesznek a magyar építőművészetnek. A népszerű új kormányfőtanácsost már a mai napon számosan keresték fel jókívánságaikkal.

Lloyd George visszavonatot Macdonalddal egy indítványt.

Lezajlott az első vita az alsóházban.

Londonból jelentik: Az új kormány és az ellenzék között ma történt meg az első hevesebb vita. Macdonald olyan javaslatot terjesztett elő, hogy az alsóház karácsonyig csak a kormány által benyújtott javaslatokat fogja tárgyalni.

Lloyd George hevesen támadta az indítványt, amelyet Macdonald azzal vont vissza, hogy más alakban fogja előterjeszteni.

Ezután Thomas ismertette a munkanélküliség elleni védekezésre vonatkozó törvényjavaslatot.

Retorziót alkalmaznak a hadifoglyokkal rosszul bánó államokkal szemben.

A genfi egyezmény revíziós bizottságának mai ülése.

Genfben jelentik: A genfi egyezmény revíziós bizottsága ma a hadifoglyok ügyével foglalkozott. Ugy döntött, hogy azokkal az államokkal szemben, amelyek a hadifoglyokkal embertelenül bántanak, szigorú retorziót kell alkalmazni.

De ennek a retorzióknak nem szabad érinteni az illető állam hadifoglyait. A kérdés további megvitatására albizottságot küldtek ki.

Fogadási parancsot adtak ki a Poporala biztosító igazgatója ellen.

Több, mint 4 millióval károsította meg az intézet klienseit. Chismann igazgató ma Aradra érkezett és kijelentette, hogy holnap önként jelentkezik a vizsgálóbírónál.

(Arad, július 3.) Néhány héttel ezelőtt megírta az Aradi Közlöny, hogy dr. Pop Sándor aradi ügyvéd hatvan aradi lakos nevében bűnvádi feljelentést tett az aradi Poporala biztosító ellen biztosítási csalás miatt. A feljelentések alapján megindult a vizsgálat, lefoglalták a biztosító intézet könyveit és az ügyesség Petrescu K. Grigore bankigazgatót, az aradi Banca Romaneasca vezérigazgató-helyettesét bizta meg, hogy mint hivatalos könyvszakértő, vizsgálja felül a könyveket. Petrescu heteken át tartó munka után most készült el szakértői véleményével, amit benyújtott az ügyészségen. A törvényszéki szakértő megállapította, hogy

a Poporala biztosító intézet 4.109.304 lejjel károsította meg azokat, akik nála biztosítást kötöttek. A könyvszakértő szerint azonban a kár még sokkal nagyobb, de többet nem tudott megállapítani, mert a pénztárkönyvet a biztosító vezetői elégették.

A szakértői vélemény szerint a cég brassói bejegyzése fiktív volt. Az alapítók ugyanis a brassói törvényszéknél cégjegyeztették az intézetet és Aradon megnyitották a fiókintézetet, anélkül azonban, hogy Brassóban lett volna központ. Megállapítást nyert az is, hogy minden alaptőke nélkül alakult a Poporala és az alapszabályokban feltüntetett

500.000 lej alaptőkét sohasem fizettek be.

Mialatt a könyvszakértő dolgozott, a feljelentések száma ezve növekedett és a mai napig 422 bűnvádi feljelentés érkezett az ügyészséghez a Poporala biztosító és annak vezetői ellen.

Mandru főügyész helyettes a könyvszakértő véleményének beérkezése után elkészítette a vádiratot és

csalás miatt emelt vádat Chisman Benzin, az intézet vezetője ellen, egyben pedig kérte a vizsgálóbíró, hogy tekintettel a nagy összegre, amivel a feleket megkárosították, miután tartani lehet szökésétől, azonnal tartóztassa le.

Tegnap délelőtt küldte át Mandru főügyész helyettes az iratokat Antonini Mircea vizsgálóbíróhoz, aki ma reggel fogott az iratok áttanulmányozásához. Ma délelőtt azonban jelentették a vizsgálóbíróknak, hogy Chismant Nagyváramban látták, majd arról is tudomást szerzett,

hogy Sucavából táviratozott Aradra. Ezeknek alapján utasította a rendőrséget, hogy

Chismant vegyék őrizetbe és állítsák elő a vizsgálóbírószágon.

Ma délelőtt fél kettőkor küldte át rendelkezését a vizsgálóbíró a rendőrséghez, ahonnan megtették a szükséges intézkedéseket és miután úgy tudták, hogy Chisman nem tartózkodik Aradon, Sucavába táviratoztak.

Chisman Benzin közben hazaérkezett Arad-

Halálbüntetést kéri az ügyész a bánáti méregkeverési pör valamennyi vádlottjára.

Elhangzottak a vád- és védőbeszédék. Szombaton hirdetik ki az ítéletet a pancsovai méregkeverési ügyben.

Pancsováról jelentik: A törvényszéken ma folytatták Baba Anujka és társai ismert méregkeverési bűnpörének főtárgyalását. A törvényszék tárgyalóterme ezúttal is zsúfolásig megtelt hallgatósággal, amely mindvégig feszült figyelemmel követte a tárgyalás menetét. A közönség figyelmé főként az elsőrendű vádlott Baba Anujka felé irányult. A kilencvenhárom éves öreg asszonyt kilenc órákor vezette fel egy fegyőr a tárgyalóterembe. Baba Anujka nyugodtan ült le a vádlottak padjára és szokása ellenére meglehetősen csendesen viselkedett.

Cserevicki, a büntetőtanács elnöke néhány perccel kilenc óra után megnyitotta a főtárgyalást és folytatták a tanúkihallgatásokat, amikben lényegtelen vallomások hangzottak el.

Ezután felolvasták a belgrádi kémiai laboratórium 1928 november 16-iki jelentését a Momirov Nikla és Ludovszki Láza holttestében talált mérges anyagokról. Momirov Nikola holttestében százötven grammnyi csontban 0.0172 gramm arzént találtak. Ludovszki Láza hullájában száznegyven gramm csontanyagra 0.017 gramm arzén esett.

A délutáni tárgyaláson kihallgatták a te-

**Az Amizoni Orsz.
Magyar Nőnevelő Intézetben**
B u d a p e s t V I. Amerikai-ut 48. sz.
a felvételek június hó folyamán
meg tartanak. 8 8 8

ra. Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste Chismant, aki a következő nyilatkozatot tette:
— Hazaérkeztem Aradra és holnap személyesen fogok jelentkezni a vizsgálóbírónál, az, hogy itt vagyok, azt bizonyítja, hogy nem szöktem meg és nem is fogok, hanem bármikor rendelkezésére állok a hatóságoknak.

Szendrey megkapja Temesvárt.

Temesvár állandó választmánya Szendrey Mihály aradi szinigazgatónak adta bérbe az ottani színházat.

(Az Aradi Közlöny temesvári tudósítójának telefonjelentése.) Ismeretes, hogy Szendrey Mihály aradi szinigazgató a kultuszminiszteriumtól már megkapta a jövő színházi esztendőre az előzetes Arad, Temesvárt, Lugost kijelölő koncessziót és hogy Arad városa átíratott intézett a temesvári polgármesteri hivatalhoz, amelytől azt kérte, hogy a városi színházat szeptembertől kezdve adják bérbe Szendrey Mihálynak. Indokolásul felhozták, hogy Szendrey Mihály szinigazgató csakis úgy szervezhet névcs társulatot, ha két városban játszhatik. A város állandó választmánya tegnap délután tartott ülésében foglalkozott a beérkezett miniszteri döntéssel. Szendrey Mihály beadványával és Aradváros átiratával.

Az állandó választmány egyhangúlag elhatározta, hogy a városi színházat a jövő színházi évre Szendrey Mihály aradi szinigazgatónak adja bérbe. El akarják azonban kerülni azt, hogy a jövő szezonban a román, magyar és német szintársulatok rendszertelenül és egymás játékrendjét zavarják. Ezért az állandó választmány elhatározta, hogy a jövőben pontosan megállapítja az egyes szintársulatok játékidejét. Erre a célra bizottságot küldtek ki, amelynek tagjai Crismariu Octav dr., Hajdu Frigyes dr. és Schmitz Ferenc dr., akik tárgyalni fognak a szinigazgatóval, valamint a temesvári német népközösséggel és a városi kultúrasszállyal, de egyben fölveszik az érintkezést Aradváros vezetőségével, hogy a két város játékrendjét összeegyeztessék.

Halálbüntetést kéri az ügyész a bánáti méregkeverési pör valamennyi vádlottjára.

Elhangzottak a vád- és védőbeszédék. Szombaton hirdetik ki az ítéletet a pancsovai méregkeverési ügyben.

lefonon megidézték Paraskeva-Poljacsenkova orvost, aki azonban csak lényegtelen vallomást tett. Dr. Paraskeva-Poljacsenkova kihallgatásával a bizonyítási eljárás véget ért és dr. Vukovics Mihály államügyész tartotta meg vádbeszédét. Az ügyész minden egyes vádlottnál bebizonyítottak látja a szándékos emberölés büntetést és

valamennyi vádlott fejére halálbüntetést kért.

kivéve Sturca Olgát, aki a büntett elkövetésének idején mindössze tizenéves volt.

Dr. Petrovics Dusan ügyvéd, Baba Anujka védője hosszabb beszédet mondott, a melyben azt igyekezett kimutatni, hogy védenca bűnössége mellett nem merült fel bizonyíték, a bizonyítási eljárás során mindössze az derült ki kétségtelen bizonyossággal Baba Anujkáról, hogy kuruzslással és kártyavetés-foglalkozott, arra azonban, hogy bárkinek is mérget szolgáltatott volna ki, nincsen bizonyíték. Beszéde végén védenca felmentését kérte.

Dr. Preller Sándor, Momirov Szimó és felesége, Szófia védője, dr. Bayerhofer Ferenc, Milankov Ljubinka védője és dr. Knezevics Brankó, Sturca Olga és Gajszi Danica védője mondták még el védőbeszédeiket, amelyekben védencaik ártatlanságát hangoztatták és felmentésüket kérték.

A bíróság szombaton délelőtt 11 órára tüzte ki az ítélet kihirdetését.

Nádor-Pensio

Budapest, Nádor-ucca 24. Telefon: 266-49.

Szabadság-térre nyíló szobák. — Elegáns család otthon. — Legelsőrangú ellátás. — Újonnan átalakítva. — Polyóvíz. — Új vezetés.

Egy elhagyott asszony fájdalmas sikolya Szabadkáról Aradra.

„Kérem az Istent.” — A szabadkai asszonyt elhagyta férje és Aradra jött. — Verssel ad életiét magáról a magára maradt asszony.

(Arad, július 3.) Egy megtört szívű asszony fordult ma Jugoszláviából az Aradi Közlöny szerkesztőségéhez. Levelének minden sora fájdalom és keserűség. „Egy nagyon szomorú asszony fordul Önökhöz — írja Szabadkáról egy asszony, — kit a férje a legnagyobb nyomorban, gyávan elhagyott”. Elpanaszolja azután, hogy tudomása szerint férje Aradon él és azért fordul hozzánk, hogy közöljük le a mellékelt írást, amelyben verssorokba szedve panaszolja el végtelen fájdalmát. „Abban a reményben írtam ezeket a sorokat, hogy Ő megtalálja és megérti a verssorok között az én rettenetes bánatomat.” Reménykedik, hogy talán mégis visszatér hozzá férje, aki otthagyta őt a gazdag Bácskában a legnagyobb szegénységben. Készséggel teszünk eleget D. D.-né kérésének és alább közöljük a verset:

Kérem az Istent.

Istenem, kiről mondják, hogy jobboldal jó vagy a
És balkezdeddel bünteted a bűnöst, jókhoz,
Kit hiv hittel hisznek a bizó szegények,
S kiről azt tartják: szánod a vezeklőt,
Tán meghallgatod,
Ki téled eddig sose kért.

Mert Téged is csak bus emberszoméval mért,
S hinni Benned nem tudott.

Add: hogy célbafutó ösvényre soha ne térjen,
Kerülje meszi, kit kinnal, kéjjel vár,
Pájjon szívének a hasztalan tavasz,
Az érlelni nem tudó, tikkadt, meddő nyár.
Ha rózsát tépni űzi a vágya:
Száztüske vérezze halálra kezét.
Ha könnyekben fuldoklik vaksötét éjjel,
Nyugtató álommal ne hűsítsd szemét.
Lélekhefutón, szivetostorozón,
Lányajkról ne érje más csak gunykakai;
S a karja lankadion le sorvadón,
Ha felélemlt vállat ölelni akar.
Istenem, kiről mondják, hogy jobboldal jó vagy a
És balkezdeddel bünteted a bűnöst, jókhoz,
Kit hiv hittel hisznek a bizó szegények,
Végtelen sziveddel meg ne szánjad őt!
Fizetett csókokba aprózza el vágját.
Fanyar csalódásból szűd a nászi ágját,
Szíve gyógyulni ne tudjon, ha sebet kapott,
— Mert elhagyott! . . .

Nem kutatjuk, ki írta ezt a szép költeményt. Ha az elhagyott asszony férje elolvassa és egy meleg szóval vigasztalására siet a kétségbeesett asszonynak: akkor elérte célját a vers is, írónja is.

Törökországban szövetséget készülnék alakítani a felszabadult nők.

Kemal reformjainak hatása. — Egyre több a dolgozó nők száma a Ghazi országában.

(Stambul, július 3.) Körülbelül hat évvel ezelőtt kezdődött meg az új éra Törökországban a nőkre nézve. Kemal pápa, mint mindenütt, itt is erélyes kézzel nyúlt a dolgokhoz és hamarosan leszedette a fátylat, a selyemturbánt és a keleti szokások minden bilincsét a török nőkről, akiket teljesen szabaddá akart tenni. És a felszabadítottak hosszú ideig nem tudták, mit csináljanak a nekik ajándékozott szabadsággal. Nem tudták, hogyan öltözködjének, hogyan viselkedjenek, mivel foglalkozzanak és egyáltalában idegenül érezték magukat az új körülmények között. Az egyes családok az átmeneti időre visszavonultak minden nyilvános szerepléstől és hat esztendő kellett ahhoz, hogy a török nő beilleszkedjen az új körülményekbe.

Ma már teljesen megváltozott a helyzet. A diktátor kemény szigorral végrehajtott reformjai új lehetőségeket nyitottak meg a török asszonyok és lányok előtt. Ezer és ezer leány dolgozik ma a bankokban, irodákban, üzletekben. A számuk pedig napról-napra nagyobb lesz. És egész Törökországban egyre nagyobb számban bukkannak fel női orvosok, ügyvédek, fogtechnikusok, tanítónők és újságírók. Főleg a tanítás terén dominálnak az asszonyok és a tanügyi hatóságok jelentésében állandóan olvasható, hogy a női tanerők intelligenciája, tudásvágya sokkal nagyobb, mint férfi kollégáiké.

A kormány mindenben támogatja a nők érvényesülését. A sztambuli egyetemet megnyitotta előttük és a kiválóbb tanulókat Franciaországba, Angliába, Svájcba és Németországba küldi államköltségen, hogy tanulmányaikat befejezzék. Ma már annyira öntudatos lett a török nő, hogy — főként a közélet tályánál — egyre erősebben hangzik fel a törökországi nők szövetsége megalakításának szükségessége, hogy a nők megvédhessék a

jövőben is eddig megszerzett jogait. Nem szükséges már a diktátor erőszakossága, hogy a hölgyek európai kalapot vegyenek fel és rendes uccai ruhába öltözzenek, hogy ne csak háremtöltelékét képezzenek, hanem hasznos tagjai legyenek a társadalomnak... a török nő megszokta és megszerette az új helyzetet s szinte lehetetlen előtűnik az a gondolat, hogy valaha is visszakerüljenek a récsos alakkokkal elzárt háremekbe, fátyolt öltsenek és ne lehessenek mások, mint uraik és parancsolók: szórakoztató játéka. Ezt ma már egy Kemal pápa diktátora hatalma sem tudná keresztülvinni... A török nő öntudatra ébredt.

Irodalom és művészet Salamon Béla vendégjátéka

Őszintén szólva, amikor az újságíró a színházból bejut a szerkesztőségbe, hogy méltató sorokat írjon Salamonn Béláról, vagy általánosságban a Salamon-estről, az est melegségéről és felejthetetlen közvetlenségéről, a méltatás rongfokozatainak megjelölésénél föltétlenül gondolkodásra kényszerül. Valami banalitásmentes jelzöt kellene most hirtelen kitalálni, amely a legeklatánsabban s a legkifejezőbb modorban egyszerűen körülírja Salamonn Bélát azzal a méltó elismerő és köszönő hála-dicséret keverékkel, amelyre Salamonn százszázalékkal rászolgált.

Rászolgált ő maga, rászolgált a társulata (Orsolya Erzs, Jármay Karola, Lengyel Gizzi, Berkly József, Komlós Vilmos, Sárossy Andor, Fenyő Árpád és Havas Sándor), rászolgált az est minden darabja, a melyek gyöngyei a magyar kabaréirodalomnak. Már megjelenése kacsajt fakaszt, első szava nyomán már áthullámszik a széles nevetés.

CIROUS KRATEJL a volt Béla-téren.

Ma este 9 órakor nagy díjbirkózás műsoron kívül.
A városunkból egy ur jelentkezett álaró alatt birkózni.
Mindenki nézze meg az érdekesítő műsorunkat.

hogy a kitörő, hangos kacagás uszályától kísérvé fejeződjön be a mondata. Két kézzel hinti a derűt, de amellet nemcsak kórikus, vannak emberi hangjai, amelyek ha a humor mesgyéje mellett haladnak is szorosan, mélyek és nagyon is szívünk mellett megszólalóak. A társulat tagjai simulékonyan és sok egyéni színnel harmonizálnak a Salamonn által teremtett hangulattal, amelynek magas hőfokát szüntelen kacagás és sok-sok taps jellemezte. (s. p.)

* **Tomboló lelkesedés, szüntelen kacagás a Salamonn-dobún.** Egy ragyogó színész és társulatának vendégjátéka Aradon. Szinte páratlan, milyen hatalmas karriért futott be ez a csupa humor és csupa szívember. Minden pillantása, minden fintora szintiszta művészet, minden halk szava a pointirozás legegyszerűbb művészetével, ellenállhatatlan humor. A kényes és nehezen kielégíthető budapesti közönség rajong érte és ép ezért színháza, a Terézköruti Színpad hat év óta naponta megtelik nevető publikummal. Az aradi műsor a Terézköruti Színpad legválogatottabb műsorából válogatódott össze és három és fél órán keresztül kacag a publikum ezen az estéken. Tegnap este a közönség az egyik kacagás-hullámból a másikba evezett. Pénteken és szombaton teljesen új műsor. Jegyek a téli színház pénztárában.

* **Gladis Brockwell meghalt.** Los Angelesből jelentik: Gladys Brockwell világhírné filmdiva, aki a közelmúltban autóbaleset áldozata lett, ma egy itteni szanatóriumban szenvedett.

* **Mayer Kató, a szegedi színház új szubrettje** fellép Aradon. Nemrégiben részletesen beszámoltunk egy aradi urileány: a szőke Mayer Kató pompás színészi karrieréről. A szegedi színház szerződtette a jövő szezonra szubrett szerepkörre és aki ismeri a magyar színészi viszonyokat, az igen jól tudja, hogy ezután a következő lépés — Pest lehet. Mayer Kató most Aradon tölti a nyarat, édesanyjánál és mielőtt eltávozna Aradról Szegedre, meg akarja mutatni az aradi közönségnek, amely ugyszólván utjára eresztette, hogy mennyit is fejlődött az utóbbi időben. Arad közönsége őszinte szeretettel veszi körül Mayer Katót és épen ezért vasárnapi aradi. Az utolsó Verébély-lány Sáriájában történő fellépése meleg színházi estnek ígérkezik.

* **Ben Aroly bey szombaton délután előadást** tart Aradon. Ben Aroly bey ma már Aradon. Mindenki ismeri és értékeli a híres mestert, aki telepatikus, éberszuggeszciós, spirítiszta és okkultista mutatványaival valóságos bámulatba ejtette a legutóbb Arad közönségét. Hála publikumának most utólszor nyílik alkalm, hogy produkcióiban gyönyörködjön. — Szombaton délután 6 órakor a nyári színterben ismét a közönség elé lép a mester, teljesen új, kitűnő műsorral. Az előadás jövedelme az Újságíró szervezet segélyalapja javát szolgálja.

Értesítés!

Megnyílt BUCUREȘTIBEN a főváros központjában

„HOTEL VENETIA“

Str. Pieter Grigorescu 12. szám (a Királyi palota mögött). Bejárati a Calea Victorian. — 100 modern berendezésű szobával, központi fűtés, minden szobában hideg és meleg víz, lift, fürdő és telefon a t. vendégek rendelkezésére. Nagyon előnyös árak. Utazó urak a tarifából 25% rabatot élveznek.

Tisztelettel: „VENETIA SZALLODA“ vezetősége
Moisescu, tulajdonos.

Salamonn Béla és társulata

meghódította Arad közönségét.

Három és fél órán át szüntelen kacagás.

Ma este az elsőnap műsora.

Pénteken, szombaton: új műsor

Redélyes találkozás a beszappanozott Salamon Bélával Aradon.

„Divatcikkért jó helyre, kabaréért Salamonhoz kell menni.” — Jelentkezik egy régi barát. — Salamon aradi szereplése udvariassági vizit. — Beszélgetés Salamon Béával.

(Arad, július 3.) Salamon Bélára így akadtam rá: A szállodai szobában borotválták és miközben a fehér habréteg alól előbukkant a jólismert arca, szemrebbetés nélkül haligatta a derék apatini sváb atyafi, a borbély ujságolását:

— Uraságod bizonyára nem ismerős a városban... engedje meg, hogy ma este egy jó szórakozási tippel szolgáljak... itt vannak Aradon Salamonék... ugy-e el mértatnak menni a színházba... Az ember halálára kacaghatja magát.

És a szórakozás százszázalékosan érzett reményében hunyorított. Salamon Béla pedig közömbösen megjegyezte:

— Igen, azt hiszen el fogunk menni...

Zárjelben meg hozzátette:

— Csak kövesse példánkat a közönség is.

Ez volt az ismerkedési nyitány. Aztán a „családot” mutatta be. Azaz a társulatát. De egy beszél róla, mint a családjáról. Szeretettel, melegséggel. És sorra említi őket: Orsolya Erzsit, Lengyel Gizit, Jármay Karolát, Sárosy Andort, Komlós Vilmost, Berky Józsefet, Fenyő Árpádot, meg Havas Sándort. Mindegyikükről van egy kedves, cirógató szava, egyenesen apai büszkeséggel szól róluk:

A borotválkozásnak vége, jön a lemosás, Salamon füle megett egy kis hab marad. Figyelmeztetik s már nyomban válaszol:

— Ja, kinek nincs ma a füle megett valami...

Erre persze kirobban a nevetés, csak Salamon komoly, mert összegyűrődött a gallérja. Panaszodik, rossz márka, aztán megjegyzi:

— Hiába, mindig mondtam, hogy divatcikkért csak jó helyre, kabaréért pedig Salamonhoz kell menni... Mert én úgy kiszolgálom a kundschaftot, vagy: ahogy erre hívják: közönséget, hogyha nem is mondom: „legyen máskor is szerencsénk”, a közönség visszajön, hogy nálam szerezze be szórakozási szükségletét minden alkalommal. Először turnézom Aradon, de remélem nem utóljára; nem tudom, hogy van-e nevem ezen a környéken, azonban elmondhatom, hogy sokkal többet igyekszem adni, mint amennyit várnak tőlem.

Közben kopogtatnak. Egy férfi nyomul be. Salamon kitörő örömmel vonul ki vele a folyosóra. Harmincöt éve nem látott barát. Berettyóújfalui iskoláspajtás. Amíg künt van, Komlós Vili a zoros. Mindenekelőtt rajongva beszél Salamonról. Egy szó: tábornok, egy másik: hadvezér, egy harmadik: apánk. Ebben benne rejlik Salamon alakja, amit a társaság tagjai hődellettel, rajongással tekintenek reá.

Salamon visszajön.

— Bámulatos, — mondja — ezt a gyerekkori barátomat több, mint három és fél évtizede nem láttam...

Megveregeti a saját vállát:

— Terítettél, Salamon, neked jó memóriád van... — aztán hozzáteszi — „ilyen jól csak a tavalyi bevételekre emlékszem...”

Más gallért vesz. Nézem, amint köti a nyakkendőjét. Azt mondja:

— Maga most azt is figyeli, hogy milyen nagy gallér kell nekem... *Mozsáragszám: 42-es, de a tagoknak csak — 39-est vallok be...*

Aztán elindulunk. Utközben bekopogtat a tagok szobáinak ajtajain. Hangok:

— Ki az?

— Főúr. Fölkelni. Ozsonna.

Kedves bensőségesség, vigyáz rájuk, gondozza őket.

Végre egy interjuszéri kérdés:

— Mikor is lett színész?

Nevet. Kivicceli magát:

— A háborús években. A közönség joggal mondhatja: még ez is a háborúnak köszönhető...

A kávéházban nem tűnik fel, nem ügynek rá. Bezzeg majd este... Minden szép lányra figyel, utánuk néz, örül, ha szép nőt lát. Valaki megszólal:

— Biztos nincs itt a felesége...

Salamon hamiskásan megjegyzi, félhangosan:

— Hát persze, nyaralni jöttem...

Az asztalhoz egy egyszerű asszony jön, karján csecsemő. Koldul. Salamon ad néhány lejt, közben szemügyre veszi a csecsemővel kolduló asszonyt. Az asszony karja alatt ügyetlenül lóg a gyerek. Lehet, hogy nem is

Három és fél millió lej végkielégítés megfizetésére ítélték

Kolozsvár városát. Az elbocsátott mérnök nyertes lett a város-

Clujról jelentik: A kolozsvári törvényszék ma délelőtt tárgyalta Roata mérnöknek, a villamosművek volt igazgatójának Cluj város ellen indított kártérítési perét. A mérnök végkielégítés címén több milliót követelt a várostól, amely állítólagos szabálytalanságok miatt őt felmondási vagy vég-

kielégítési összeg fizetése nélkül elmozdította állásától.

A bíróság helyt adott a mérnök keresetének és Cluj városát három és fél millió lej végkielégítés megfizetésére kötelezte. A város képviselője felebbezett a törvényszék ítélete ellen.

„En a magyar kulturájú zsidóság élén haladok.”

Dr. Nebel Ábrahám nagyszalontai főrabbi, akinek a kolozsvári kongresszuson tett kijelentése visszatetszést keltett, hitvallást tett magyarsága mellett.

(Arad, július 3.) Rendkívül érdekes esemény foglalkoztatja Nagyszalonta zsidóságát. Az Aradi Közlöny annakidején részletesen beszámolt az Erdélyi és Bánáti Izraelita Hitközségek Szövetségének cluji kongresszusáról, amelyen az egyes hitközségek delegátusai tiltakoztak az ellen, hogy a magyar nyelv használatának kérdésére az évi jelentés nem terjeszkedik ki. Mint megirtuk, dr. Nebel Ábrahám nagyszalontai főrabbi a felszólalásokra kijelentette, hogy ez a kérdés nem fontos, tanulnak a zsidó gyerekek ugyanis sok más nyelvet és vannak sokkal fontosabb ügyek, mire dr. Kecskeméti Lipót nagyváradi főrabbi és dr. Schütz Henrik, az aradi hitközség elnöke a magyar nyelv védelmére szólaltak fel.

Az eset erősen foglalkoztatta a szalontai sajtót és az ottani zsidóság körében nagy megütközésre és élénk vitára adott alkalmat, annál is inkább, miután Nagyszalonta zsidósága mindenkor és ma is magyarnak vallotta

és vallja magát. Az ügyben végre maga dr. Nebel Ábrahám főrabbi is nyilatkozott. Nyilatkozatából idézzük az alábbi kijelentéseket:

— A szalontai zsidóság mindenkor magyar kulturájú volt és az ma is. Sőt mondhatom, hogy

én ennek a magyar kulturájú zsidóságnak az élén haladok,

— amit a könyvterjesztő vállalatok és könyvkereskedők tetemes számláival bizonyíthatok — mert én erre a kulturára szerény módomból képest havonta többet áldozok, mint sok nagyhangu magyar és felkes magyarpartii korifeus, akár egész évtized alatt.

A nyilatkozatból látható, hogy Nagyszalonta főrabbija is magyar zsidónak vallja magát és ezzel valószínűleg el is csendesülnek a hullámok, amik a főrabbinak a kongresszuson tett kijelentései körül keletkeztek. Örömmel kell megállapítani, hogy a magyar zsidók száma egyvel ismét növekedett.

Ma ismét két diák bukott el az érettségiben.

Tizenhárom maturáns sikerrel állta meg helyét.

(Arad, július 3.) Az érettségi vizsga harmadik napján ezúttal is 15 maturáns járult az érettségizető-bizottság elé, akikből most is 13 felelt meg s kettő bukott el. Eddig tehát szóbelire 45 jelentkezett s közülük 6 vizsgázónak nem sikerült a vizsga.

A mai nap átmentjeinek névsora a következő: Balan Vioara, Bontescu Lia, Borek Mária, Grünwald Lili, Kormos Kató, Raab Anna, Róka Margit, Blaga Todor, Bunghiu Ádám, Cârstea Péter, Cazamir József, Cimpoies Miklós.

Holttest a játszótéren.

Öngyilkos lett, mert félt a megvakulástól.

Szegedről jelentik: Az ujszegedi játszótéren ma délután a játszódozó gyermekek egy férfi holttestére akadtak. A vizsgálat során a hullá zsebeiben Krajcsovics József rendőrtiszt nevére kiállított igazolványokat találtak. Megállapították, hogy a szerencsétlen ember a megvakulástól való félelmében halántékon lőtte magát.

Nagy tűz San Francisco mellett.

Elpusztult a milliárdosok nyaraló-telepe.

San Franciscoból jelentik: A milliárdosok nyaraló-telepén borzalmas tüzvész dühöngött. A tűz kiterjedt egyik városrésze és a tűzoltásban részt vett a katonaság, tűzoltóság és a lakosság. Késő éjszakai órákban sikerült a tüzet lokalizálni. Száz ház teljesen porrá égett.

ERZSEBET SLÁGERMOZGÓ

Ma délután 5, 7 és fél 10-kor

Premier!

Világszenzáció!

„Iwangorod”

Fősz.: Maria Jakobini és Gabriel Gabrio.
10, 15 20 és 25 lejes helyárrakkal.

Jegyelővétel Engelhardt nál
11-1-ig.

MAROSPARTI MOZGO

Ma utoljára

kettős műsor

RENE DANIELS: KEDELYES
KORNAZ.
Renee Adoree:
„Halálhíd”

Holnap premier: John Gilbert nagy slágere
„A TENGER SÁTÁNJA”

H I R E K.

Vágyjon barátságos gondolatot!

A rádió már szabályosan tolmácsolja a szlv dobogását, a telefon azt igéri, hogy rövidesen visszaadja a beszélő képét. Most egy amerikai tudós azt hangoztatja, hogy záros határidőn belül le lehet fotografálni a gondolatot. Ezt a boldog időt szeretnénk elővarázsolni.

(Történik 1936-ban, a gondolatfotografusnál).

Rendelő: Jó napot kívánok. Gondolatfelvételt akarok csináltatni.

Mester: Igenis. Kicsit vagy nagyot?

Rendelő: Kinek vannak manapság nagy gondolatai? A menyasszonyom részére szeretnék néhány szép gondolatképet küldeni. Davosban üdül a drága.

Mester: Tessék helyet foglalni. (Beülteti egy furcsa gépezetbe, amely úgy fest, mint egy röntgen-készülékkel, gramofonnal és rádióval ellátott villamosszek.)

Rendelő: Pardon, előbb rendbeszedem kissé a gondolataimat.

Mester (a fekete lepel alá bujlik): Ott a gondolattükör a balsarkon... Most egészen barátságos gondolatokat vágni. Gondoljon a menyasszonyára, hiszen őt akarja meglepni a képpel.

Rendelő: Igen. (Gondolkozik.)

Mester (még mindig a lepel alatt): Ne tessék folyton mozogni a gondolataival...

Rendelő (türelmetlenül): Kész van már?

Mester: De kérem, úgy nem lehet fotografálni, ha kezved arra gondol, hogy menyinyibe kerül a kép!... Tessék kikapcsolni az anyagiakat! (Kisvártatva.) Uraságod folyton a házbérré gondol meg a szabóira.

Rendelő: Vegye le rögtön.

Mester: Mire kell az kezvednek?

Rendelő: Elküldöm a szabóknak. Tegnap ugyanis telefonált nekem. „Elsője van, gondoljon rám” — mondta szemrehányóan. Hadd lássa, hogy rá gondoltam.

Mester: Rendben van, de most már tessék önagvságára gondolni.

Rendelő: Azonnal. (Mindenre tud ebben a percben gondolni, csak épen a menyasszonyra nem.) Képtelen vagyok!

Mester: Kár! Várjon csak, talán van itt valami régi gondolatképem, amit retusálni lehetne. Mi a hecses neve a menyasszonyának?

Rendelő: Józsi Ilonka, Pipacs-u. 12. I. 17.

Mester: Nagyszerű! Már meg is van oldva a kérdés. Az előbb volt itt Cont Tóbiás ur, aki szintén önagvsága részére rendelt gondolatfelvételeket. Több felvételt csináltam, az egyik lemezt átretusálom uraságodnak. (Előkeresi.) Ez az kérem.

Rendelő: Mutassa, mi van rajta!

Mester (olvassa): „Ilonkám, folyton csak rád gondolok. Hevesebben ver a szívem, ha visszaemlékszem azokra a forró csókokra...”

Rendelő: Ne is folytassa. Ez jó lesz... Lehet belőle egy szót törölni?

Mester: Hogyne!

Rendelő: Akkor csináljon két példányt. Az egyikből restaurálja ki az „Ilonka” szót és tegyen be helyette Piroskát...

— Időprognózis. Továbbra is meleg, száraz idő várható, nyugaton zivatarokkal.

— Reorganizálják a katonai aviatikát. Bucurestiből jelentik: A Lupta tudomása szerint a katonai aviatikát teljesen reorganizálni fogják és általában a hadsereget is oly módon fogják átszervezni, hogy a modern defenzív követelményeknek megfeleljen. A kormány ígéretet tett, hogy a szükséges alapokról gondoskodni fog.

— Meggyorsul a közigazgatás a megyeházán. Lázár Ágoston dr. alispán ma rendeletet adott ki a megyei akták elintézésé ügyében. A rendelet szerint az aktákat legfeljebb 15 napon belül kell elintézni. Ez a 15 napos határidő azokra az ügyekre vonatkozik, amelyek tanulmányozást igényelnek. A többit nyolc napon belül kell elintézni, míg a sürgős aktákat 24, illetve 48 óra alatt intézik el a jövőben.

Augusztus 15-én indul a Graf Zeppelin világméretű útjára.

Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin augusztus 15-én indul el világméretű útjára. Az utra megtörténtek az összes előkészületek és annyi utas jelentkezett, hogy to-

vábbi jelentkezőket már nem vesznek figyelembe. Az út zavartalan lefolytatása érdekében Eckener kapitány tárgyalásokat folytatott az orosz és japán követekkel.

— Rómába érkezett Románia vatikáni követe. Rómából jelentik: Caius Brediceanu vatikáni román követ ma megérkezett Rómába azzal az utasítással, hogy a Vatikán és a román kormány között létrejött konkordátum ratifikálására vonatkozó okmányokat kicserélje.

— Akció Krassó- és Szörény megyék egyesítésére. Bucurestiből jelentik: Krassó- és Szörény megyék parlamenti képviselői ma délelőtt kihallgatáson jelentek meg Maniu Gyula miniszterelnöknel, akitől kérték a két megye újbóli egyesítését. A miniszterelnök ígéretet tett a kérdés tanulmányozására.

— Holnapra halasztották az interimár bizottság ülést. Ma déli tizenkét órára hívták össze Aradváros interimár bizottságát. Miután a bizottsági tagok nem jöttek össze kellő számban, az ülést holnap délután hat órára halasztották.

— Rehabilitált vámellenőr. Megírta az Aradi Közió ny, hogy Farcas Teodor vámos feljelentésére eljárás indult Mladin Petru vámellenőr ellen, akit a feljelentő különböző visszaélésekkel vádolt. Megindult Mladin ellen a vizsgálat, amelynek során megállapítást nyert, hogy Farcas, akit elbocsájtottak állásából, bosszúból tett feljelentést az ellenőr ellen és ennek alapján a vizsgálóbíró megszüntette az eljárást. Ma a fegyelmi ügyét tárgyalták le Mladin ellenőrnek és itt is megállapították, hogy alaptalanul hurcolta meg bosszúból a visszaélések miatt elbocsájtott Farcas és Mladint teljesen igazolta a lefolytatott vizsgálat.

— Kiszabadult a fogházból a vagonfosztogató curtici-i vasúti tisztviselő. Mintegy másfél évvel ezelőtt egy veszedelmes vasútfosztogató bandát tartóztattak le, amelynek tagjai Curtici mellett kifosztogatták a vasúti kocsikat. A társaság vezetője Harlescu Petre CFR. tisztviselő volt, aki másfél évig ült az aradi fogházban és miután büntetését kitöltötte, ma szabadlábra helyezték.

Értesítéses archívum kitűnő
Hibás archívum névvel
a valódi Weisz-féle
E L Z A kámförém
(nagy aranyéremmel kitüntetve Páris 1928.)
Eredetileg készítő **WEISZ** gyógyszerár

— Repülő-szakosztály a prágai műegyetemen. Prágából jelentik: Az itteni műegyetemen repülőszakosztályt létesítenek, amelyet a legmodernebb eszközökkel szerelnek fel. A repülőszakosztályra abszolváló gépészmérnökök jelentkezhetnek.

— Ez is bűn?! Brünből jelentik: A legfelsőbb törvényszék ma Schipie Zoltán löcsei mérnököt 15 havi fogházra és Sommer Bernát iglói orvost egy évi fogházra ítélte. A vád ellenük az volt, hogy budapesti tanulmányaik alatt tagjai voltak a felvidéki magyar egyetemi hallgatók szövetségének.

„MIRA”
a légyfogók királya.

— Egy utasrepülőgép kényszerleszállása. Vecsésről jelentik: A Nemzetközi Légiforgalmi Társaság egyik repülőgépe motorhiba következtében egy, Vecsés közelében fekvő legelőn kényszerleszállást rendezett. A leszállás simán ment. A gép csak postát szállított, utas nem volt rajta.

— Súlyos szerencsétlenség egy kolozsvári malomban. Clujról jelentik: Tegnap délután a boncidai Fulcea-féle malomban súlyos szerencsétlenség történt. A tulajdonos a malomban tartózkodott és a működésben levő gépeket vizsgálta meg, miközben az egyik lendítőkerék elkapta jobb karját és tőből leszakította. A malomtulajdonos állapota életveszélyes.

— Elítélt verekedők. Mult év januárjában Nagylak községben egy korcsmai veszedés alkalmával Mot Pavel és Gheorghes Gheorghes összeszólalkoztak Nan Athanasie nagylaki gazdálkodóval, akit Mot oly szerencsétlenül ütött föbe, hogy az néhány perc múlva szörnyethalt. Ma tárgyalta ezt a bűntényt az aradi törvényszék Pop-Alexandrescu-tanácsa és Motot másfél évi börtönre, Gheorghest pedig hat havi fogházra ítélte.

— Az ineu önkéntes tűzoltóegylet mulatsága. Junius hó 29-én (Péter és Pál napján) nagyon jól sikerült mulatságot rendezett az ineu (borosjenői) Önkéntes Tűzoltó-Egylet. Délelőtt fél 10 órakor lelepték le a parancsnokok, illetve elnökök képeit, akik eddig a tüzoltóság kebelében működtek. Délután 3 órai kezdettel parkünnepélyt rendeztek, amelyen a tüzoltóság különféle szerelést és támadási gyakorlatot mutatott be, utána footballmérkőzés volt az ineu és a sebisi football-csapatok között, a parkünnepélyen különböző sátrak voltak: Ital- és étel-sátor: Oanea Aurélné főszolgabíró neje védnöksége alatt, tombola-sátor: Burghardt Jenőné és Csepreghy Zoltánné urnők vezetése alatt; cukrász-sátor: Dárlea Pálné volt képviselő neje, Nagy Pálné községi főjegyző neje és Scheer Sándorné urnők védnöksége alatt. A sátrakban közreműködtek Burghardt Márta, Csepreghy N., Csizmás Mancika, Scherer Maca, Kis Mariska, Vostinar Magda, Takács Baba. Este 9 órakor műsoros estély volt, amelyen műkedvelőket felhívuló képességgel szerepeltek: Elekes Ilonka, Diószeghy Piri, Diószeghy Baba, Bodea Ilonka, Takács Baba, Jakab Lonci, Bartos Magda, Tóth Jucika, Nagy Manvika, Pllis Vilmosné, Garay Ödön, Bodea Gábor, Crişan János, Rusanda János, Curta Pál, Crişan Constantin, Horváth Dezső, Becsei József, Kóry Ferenc és Keresztury Vilmos. A műsoros estély, valamint a mulatság megrendezéséért, az erkölcsi és anyagi sikeréért Nagy Pál tüzoltó-főparancsnokot és Füzy Jenő tüzoltó-parancsnokot illeti dicséret, a műsoros estély után a késő reggeli órákig tartó tánc következett.

ÉRTELMEZÉSE,
közép- és polgári iskolai tanár-
tanárképzésre lelkiismeretesen előkészít:
Dr. Wissen Gyula,
Budapest, VI., Andrássy-ut 88., I. 90.

— Megszűnt egy aradi tejszarnok, tulajdonosa pedig eltűnt. A Strada Matei Corvin (Hunyadi-ucca) 1. számú házban nyitotta meg hat hónappal ezelőtt Kiss Imre volt pécskai lókereskedő tejszarnokát. A kereskedő ma váratlanul bezárta üzletét és nagy összegű adósság hátrahagyásával megszökött Aradról. A kereskedőt az utóbbi időben nagy veszteségek érték és nem tudott fizetni hitelezőinek, adós maradt a házbérral és alkalmazottainak fizetésével. Kiss Imre legközelebbi hozzátartozói sem tudják, hogy hová tűnt el a kereskedő.

Olesó 10, 15, 20 és 25 lejes helyárrakkal.

Amerikai film
A BESZÉLŐ MAJOM
gyönyörű kiállítású cirkusz-dráma.
Főszerepben: **OLIVE BORDEN**

MA UTOLJARA
Amerika legszebb filmremeke
AZ ÉDES ANYA
Newyorkban 2 éjig ment egyfolytában.
Főszerepben: **MARY CARR.**

MA, OSZTÖRTÖKÖN:
AZ APOLLOBAN 5, 7 és 1/10 órákor **AZ URANIABAN**

Marosparti Varieté műsora

1929. július hó 1-étől

Világvárosi program**15 SLAGER SZAM**
minden este 11 óral kezdettel

— A Dél Keresztje újból megszakította útját. Alahabadból jelentik: A Dél Keresztje repülőgép ma indult el, hogy Carachibába repüljön. Motorhiba következtében azonban kénytelen volt leszállani. Remélhető, hogy rövid idő múlva folytathatja útját.

— Nem működik egy közkút, A Str. Dorobantilor és Oituz (Urbán Iván- és Illés-uca) sarkán levő vízvezetési közkút már egy hete nem működik s a környéken lakók egy távolabbi kútról kénytelenek hordani a vizet. Ez nagy elkésredést kelt az érdekelt lakosság körében, mert a nem működő közkút a vízhiány kellemetlenségeitől eltekintve, így nyáron különösen, tűzbiztonság szempontjából is nagy veszélyt rejt magában.

— Kutbadobta magzatát. Az orczyfalvai csendőrség ma jelentette az aradi ügyészségen, hogy Bodó Katalin 18 éves parasztleány hat hónapos magzatát a kutba dobta. A leányt a csendőrség le tartóztatta.

— Lopásért két havi fogház. Megírta az Aradi Közlöny, hogy néhány hónappal ezelőtt Gar János átszökött a határon Magyarországról és a Hubert cserépgyárból 3000 lej értékű holmit lopott. A törvényszék ma délelőtt Gart két havi fogházra ítélte.

— Rálöttek az erdőre. A dambrovai erdőben ismeretlen tettesek rálöttek Tripan Gheorghe erdőre, akit súlyosan megsebesítettek. A nyomozás a tettesek kézrekerítése érdekében megindult. Azt hiszik, hogy orvadászok sebesítették meg az erdőt.

— Sirba vitte a huszadik gyermek. Linzből jelentik: Az itteni szülészeti klinikán ma meghalt Obermayer Mártonné, aki huszadik gyermekének adott életet.

— 7 has teltsége, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbelihurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértúlulások ellensúlyozhatók. Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a Ferenc József vízzel, különösen az illó életinód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. Kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— A Borsszem Jankó friss száma az aktuális tréfák, adomák és viccek tömegével szórakoztatja az olvasót. Illusztrációi feltűnést keltenek. Molnár Jenő pompás élcslapja mindenütt kapható. Ára 15 lej.

— Makulatura papír, tiszta újságpéldányok, csomagolási célra. 5 kilogrammos kötegekben olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Külföldi gyár
világmarkás cikkek
abszolút új, modern rendszerű
terjesztéséhez

minden megyeszékhelyen, szervezőképes, agilis, prima garanciával rendelkező

vezérképviselőket keres.

Nagy kereseti lehetőség. Csak komoly és teljes, eddigi működést igazoló írásbeli ajánlatokat továbbít „Bankgarancia” jellegre „BANAT” hírlapiroda (Timisoara I., Jenőherceg-tér 3.)

LEGUJABB.**Egy száz képviselő éles támadása a földreform ellen.**

Fritz Konnerth élesen kritizálta a bittelkek kisajátításának ügyét. — Igéret, amik igéret maradtak.

(Bucurestiből jelenti telefonon az Aradi Közlöny tudósítója.) A kamara mai ülésén Fritz Konnerth német képviselő feltűnést keltő beszédet tartott. A képviselő erélyes hangú támadást intézett a földreform ellen, megállapítva, hogy a földreform valósággal kizsákmányolja a földtulajdonosokat.

Különösen a 14. pont körül voltak nagy visszaélések és ezt belátva, ennek a paragrafusnak a végrehajtását a liberális kormány felfüggesztette.

Az új kormány azonban ismét életbe léptette ezt a szakaszt és megkezdte a 600 méteres körzetben a városi telkeknek kiosztását saját emberei között.

A német képviselők számtalanszor interveნიáltak ebben az ügyben, de mindig csak ígéretet kaptak. Maniu miniszterelnöknel is voltak, aki szintén megígérte, hogy segíteni fog, de a helyzeten semmi sem változott, így nem maradhatott más, mint a Ház elé hozta ezeket a visszaéléseket.

A képviselő beszéde nagy feltűnést keltett és igen forró perceket teremtett a parlamentben. Dobrescu földművelésügyi államtitkár kijelentette válaszában, hogy a kormány célja békét teremteni és kérte, hogy minden konkrét panaszt közöljenek vele. Junian nagyon éles hangon kritizálta Konnerth felszólalását és kifogásolta, hogy miért hozta ezt a parlament elé.

Pör Tutenkámen mérhetetlen kincsei miatt.

Tutenkámen szelleme még a sírháborító lord örököseinek sem hagy nyugtot.

Londonból jelentik: Tutenkámen szelleme, akinek ezeréves álmát néhány évvel ezelőtt megzavarták az emberek, még mindig „kísért”, hogy bosszút álljon sírja háborítóin. Régi legenda, hogy az egyiptomi fáraók sírjának háborgatóit a fáraók szelleme a halálba üzi és a Tutenkámen-sír felfedezését követő tragikus események látszólag meg is erősítették ezt a babonát. Egymás után haltak el váratlanul, tragikus módon mindazok, akiknek valami részük, vagy közük volt a sír feltöréséhez. — Azonban a legendának és a babonának mégsem lehet hitelt adni, ezért sokkal valószínűbb, hogy Carnarvon lord és a többiek mérges szunyogok csipésének vagy pedig az egész expedíciótól független véletlen eseményeknek estek áldozatul.

Carnarvon lord meghalt, azonban — ahogy a babonahívők vélik — Tutenkámen szellemének bosszúja még örököseit is kísérti. Óriási pör keletkezett ugyanis az egyiptomi kormány és Carnarvon lord örökösei között a mérhetetlen kincs miatt, amely a fáraó sírjából napvilágra került. Mint emlékeztető, az egyiptomi kormány egy nap, amidőn az ásatások már javában folytak, betiltotta azokat, illetőleg a további munkát csak azzal a feltétellel engedélyezte, ha a sír értékeit az egyiptomi kormány kapja meg. Így is történt, de a lord örökösei nemrégiben igényt támasztottak a kincsekre és így került pörre a dolog, mert az egyiptomiak nem hajlandók a kincseket kiadni. A döntés a kairói angol főbiztos kezében nyugszik, akinek a jövő héten kell döntést hoznia a szenzációs pörben. A lord örökösei az egyiptomi kormány és a lord között annak idején létrejött szerződés azon passzusára hivatkoznak, amely szerint a kincsek tulajdonjoga az egyiptomi kormányé, de amennyiben két példányt találnak valamelyik értékből, az egyik példányt Carnarvon lord kapja. A lord halála után azonban a kormány nem tett eleget a szerződésben vállalt köteletségének azzal az indoklással, hogy miután a lord meghalt, a kormánynak vele szemben fennállott kötelezettsége is megszűnt. Később újabb érveket talált és azt hozta fel, hogy a kincsek megsonkithatatlan egészet alkotnak s értékükből sokat veszítenének, ha a példányok egy részét el kellene szállítani Angliába.

SPORT.**Az Ujpest veresége Prágában.**

Spárta—Ujpest 2:0 (1:0).

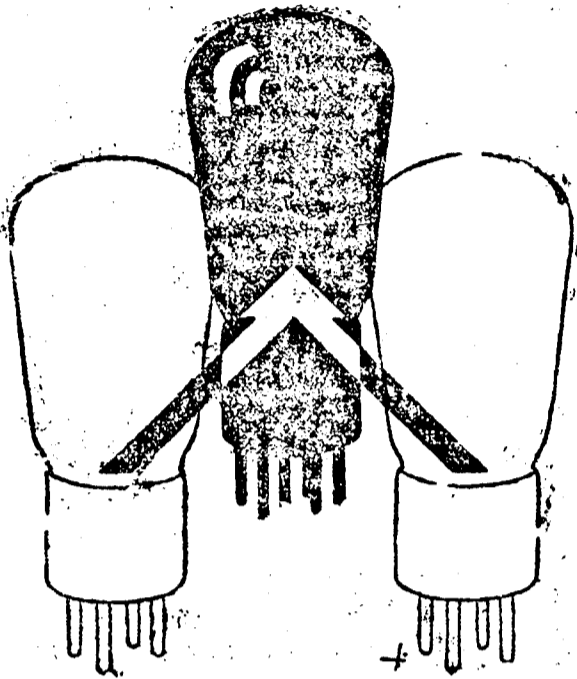
Prágából jelentik: Ma délután játszotta le a Spárta és az Ujpest második középeurópai kupameccsét a cseh fővárosban több mint 22 ezer főnyi közönség előtt. Az Ujpest múlt heti 6:1 arányú szenzációs győzelme után ma 2:0 arányban vereséget szenvedett a cseh csapattól, ez azonban nem változtat a helyzeten, mert a lila-fehérek 6:3 gólaránnyal tovább játszanak a kupáért és a Rapid—Genova győztesével mérkőz össze legközelebb erejükkel, míg a Spárta kiesett a további küzdelemből. Az Ujpest a mérkőzés kezdetétől a defenzívára fektette a fősúlyt, míg a Spárta felrisszített csapatával óriási erőfeszítéseket tett. Maga a mérkőzés hatalmas ellenfelek elkeseredett küzdelme volt és elejétől végéig élvezetes sportot nyújtott. A második félidőben Hasek megtámadta Fogoly III-at, de fekve maradt, mire a bíró, az olasz Renoldo Barlazzina nyilván a hazai közönség nyomása következtében kiállította Fogolyt és így az Ujpest a második félidő 20-ik percétől tíz emberrel játszott, mire a csatársor legerősebb kreckje, Auer visszavonult a védelembe és így a megbénított csatársor képtelen volt eredményt elérni. A Spárta a mérkőzésbe mindent beleadott, míg az Ujpest a védekezésre szorítkozott túlnyomórészt. A gólokat az első félidő 43. és a második félidő 33. percében Madelone lőtte.

O A Ferencváros Délamerikában. Budapestről jelentik: A Ferencváros délamerikai turnéjáról az ottani lapok nagy cikkekben emlékeznek meg. Sanpaolól győzelme alkalmából a délamerikai lapok nagy elismeréssel írnak Takács, Bukovi és Turay játékaról. A csapat Rio de Janeiróba utazott, ahol két mérkőzést játszik le. Az egyiket este tartják meg, két millió gyertyafényű világítás mellett. Ez az első eset, hogy egy magyar futbalcsapat lámpafény mellett játszik le mérkőzést.

MAROSPARTI MOZI.**Jön! HONTALAN HŐS Jön!**

EMIL JANNING S-szel.

Helyet takaróskodik, ha rádiókészülékének építésénél a
„TELEFUNKEN”
 kettős csövet használja.

Két cső egy hüvelyben.

REZ 404s:
 elemes üzemhez.

RENZ 2104:
 világítási hálóból
 való üzemhez.

Kérje ezeket a csöveket a rádióeladónál:

TELEFUNKEN-CSÖVEK

A kettős garanciájú csövek.

TELEFUNKEN szerkezet!

O S R A M gyártmány!

2431

KÖZGAZDASÁG.

Ismét fizetése képtelen lett egy pesti bank.

A Politzer, Rosenberg és Társa bankház beszüntette fizetéseit. — A régi bankcég kétmillió pengős differenciával kezdte meg az egyezkedési tárgyalásokat.

Budapestről jelentik: A budapesti pénzpiacnak egyik igen előnyösen ismert régi és tekintélyes cége, a Politzer, Rosenberg és Társa cég beszüntette fizetéseit. A fizetése képtelenség híre a budapesti tőzsdén kínos meglepetésként hatott, mert úgy a céget, mint annak tagjait évtizedek óta szolid kereskedőként ismerik a piacon.

A Politzer, Rosenberg és Társa cégnek az Árpád-ucca 8. szám alatti házban van az irodája és a banknak igen sok külföldi üzletfele volt. A cég legnagyobb részét családi vagyoniakat kezelte és ügyfelei többnyire a cég tagjainak rokonságából kerültek ki. Ezek között volt Politzer Ádám, a híres bécsi műgyűjtő is.

A cég tagjai Politzer Géza és Rosenberg Jenő. Politzer Géza egyik legrégebbi pénzembere a budapesti piacnak, aki főleg váltók leszámlálásával és visszleszámlálásával foglalkozott és elsősorban vidéki intézetek és budapesti pénzintézetek között közvetített üzleteket. Rosenberg Jenő is jólismert tagja a budapesti piacnak és tőzsdetanácsos.

A cég kültagja volt egy bécsi banknak, a Wiener Lombard- und Eskomptbank Kassensvereinnek és mostani helyzetét is főleg ezzel a bankkal való összeköttetésének tulajdonítják. A bécsi cég ugyanis 1924-ben tönkrement és felszámolt és ebből az összeköttetésből a Politzer és Rosenberg cégnek 70.000 angol font tartozása maradt fenn, amelyet havi 40

ezer pengős részletekben törlesztettek. Ez a nagy megterhelés és a rossz üzletmenet ásta alá a huszonöt éves bankcég helyzetét s vonta maga után a cég fizetéseinek beszüntetését.

A Politzer, Rosenberg és Társa cégnek úgy a budapesti értéktőzsdén, mint a gobonátőzsdén vannak érdekeltségei, azonkívül kötelezettségei vannak magánfelekkel szemben is. A differenciákat körülbelül kétmillió pengőre becsülik, ennek ellenére azonban valószínűnek tartják, hogy a meginduló egyezségi tárgyalások eredményre fognak vezetni és a cégre komolyabb következmények nélkül fognak befejezést nyerni.

= ZÜRICHBEN NYITÁSKOR ÉS ZÁRLATKOR IS 3.08.50 A LEJ.

= Bucuresti-i tőzsdézárlat. Devizák: Páris 6.59, Berlin 40.13, London 815.75, New York 168.05, Milánó 8.81.50, Zürich 32.41, Bécs 23.39, Prága 4.98.75, Budapest 29.37, Varsó 19.05. Valuták: Márka 40.15, sterling 813, francia frank 6.67, svájci frank 32.75, olasz lira 8.80, dollár 167.25, osztrák schilling 24, magyar pengő 29.25, csehszlovák korona 5.00.

— A magyar nyelvű cégtáblák adója. Több oldalról érkeztek panaszok, hogy egyes közigazgatási hatóságok a kisebbségi cégtáblákat idegen nyelvű feliratoknak tekintik és a rendes 500 lejes adó helyett 8000 lejtel adóz-

tadják meg. Ebben az ügyben 1924. október 14-én a belügyminiszter 410. szám alatt jelentőségű döntést hozott. Az Első Élesdi Tordai Mészégető Részvénytársaságot gyar nyelvű cégfeliratáért 8000 lej adó sújtották, a belügyminiszter a cég felebbezre megállapította, hogy a cég csak 500 tartozik fizetni. A határozat indoklása emeli, hogy a maximális törvény 500 lej állapítja meg a községek részéről szedhető taksák maximumát s hivatkozik az 1919. december hó 9-én kelt párisi egyezményre, mely megállapította, hogy a magyar nyelv egyik kisebbségi nyelv és így a kisebbségi védelmére készült párisi szerződés határoományainak elvi alapjával állana ellentétben 8000 lejes adók alkalmazása.

= Jelentékenyen leszállítja a vámtételeket a vámtarifatervezet. Bucurestiből jelentik: Az Adeverul szerint valamennyi új vámtételeket jelentékenyen leszállítja az új vámtarifatervezet, amely azonban még nem készült el teljesen és csak néhány nap múlva nyer végleges megszövegezést. Hír szerint a papír-, vas-, textilárúk, mezőgazdasági gépek, selyem- és illatszerárúk beviteli illetékét jelentékenyen leszállítják. A vámtételeket stabilizált lejben fogják megállapítani.

— Az adófizetők figyelmébe. Az aradi pénzügyigazgatóság ezennel figyelmezteti az aradi és aradmegyei adózó közönséget, hogy saját érdekükben adópénzeket, vagy a közadók módjára beszedendő egyéb pénzeket kizárólag csak vagy a pénzügyigazgatóság központi pénztáránál, vagy az illetékes adóhivatalnál fizessék be, mert csakis ezek a hivatalok jogosultak az ilyen pénzek elfogadására és csak ezek a hivatalok szolgáltathatnak ki jogérvényes nyugtákat a megtörtént befizetésről.

Egy bestiális iparos merénylete.

Erkölcstelen merénylet egy 5 éves kisleány ellen. A kisleány anyja öngyilkos lett.

Székesfehérvárról jelentik: Egy Szőke nevű iparos magához csalta szomszédjának öt esztendőös leánykáját és erkölcstelen merényletet követett el ellene. A gyermek súlyos fertőző betegséget kapott és amikor édesanyja erről tudomást szerzett, felvágta ereit. Haldokolva szállították a kórházba. A bestiális iparost letartóztatták.

Aljechin Bogoljubovval mérkőzik a sakkvilágbajnokságért.

Ha a Bogoljubov—Aljechin-meccs nem jön létre, akkor Aljechin Capablancának ad revansot.

Párisból jelentik: Aljechin Sándor, a világhírű sakkbajnok amerikai körutjáról visszaérkezett Párisba. A sakkbajnok a francia fővárosból Wiesbadenbe készül, ahol július 10-én megbeszéli Bogoljubov világbajnokkal mérkőzésük részleteit és idejét.

A feltételek szerint harminc játszmat játszanak le. A játszmák költségeiből 18-at Wiesbaden, míg hatot a holland kormány vállalt magára. A győztesnek legalább hat játszmat kell megnyernie. Amennyiben Aljechin győz, 6800 dollárt kap, míg Bogoljubov győzelme esetén 5000 dolláros díjban részesül. Aljechin július 30-ikáig feltétlenül le akarja játszani a mérkőzéseket, mert július 30-ikán Karlsbadba utazik, ahol résztvesz az egy hónapig tartó sakkversenyen.

Amennyiben bármilyen körülménynél fogva meghusul a Bogoljubovval való mérkőzés, amelynek győztese egyébként a világbajnoki címet nyeri el, úgy a közeljövőben Aljechin Capablancával játszik le revansmérkőzést.

VARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ

ELŐFIZETŐINKNEK,

valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhová utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak naponként pontos feladásáról gondoskodik

Jonescu szerint az aradi vizsgáztató bizottságban teljes egyetértés uralkodik

Az érettségi körüli incidens epiflogusa. — Jonescu levele.

(Arad, július 3.) Az Aradi Közlöny cikkére, amelyben az érettségi vizsgálatok alkalmával Jonescu marosvásárhelyi tanár, a vizsgáztató bizottság tagja és az aradi Moise Nicoara-liceum egyik tanára között keletkezett incidensről számolt be, Jonescu professzortól levelet kaptunk, amelyben a következőket közli:

A vizsgáztató bizottságban a legnagyobb egyetértés uralkodik és hozzá egyetlen tanár sem fordult kifogásokkal. A bizottság a legnagyobb jóindulattal viseltetik a vizsgázó diákok iránt és azok, akik ennek ellenkezőjéről informáltak a sajtót, amelynek jóhiszeműségéről meg van győződve, tudatosan akarták azt félrevezetni. Ha az illető tanár volt, tudnia kellett volna, hogy az általa feltett kérdések a gimnázium anyagát képezik. Leszögezi, hogy az idei eredmény, a múlt évek eredményeivel szemben, rendkívül kielégítő.

Tönkre tett a vihar egy fürdőt.

Pusztító felhőszakadás Wöslauban.

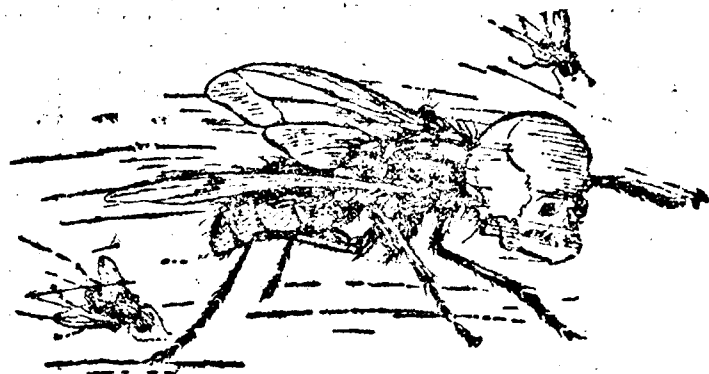
Bécsből jelentik: A Baden melletti Wöslau fürdőhelyen óriási vihar és felhőszakadás volt. A fürdőhely gyönyörű parkja teljesen elpusztult. A leömlő patakok mindenütt hatvan-hetven centiméter mély árkokat hagytak maguk után. Baden és Wiener-Neustadt egész tűzoltósága kivonult a mentési munkálatokhoz. Sokan csak az utolsó pillanatban tudtak elmenekülni az ár elől.

A szőlőket is elpusztította a felhőszakadás, olyannyira, hogy Wöslauban az idén nem lesz szüret.

Magánügyekben kiszállási díjat kapnak a löszolgabírák.

(Arad, július 3.) Érdekes határozatot hozott ma a megye állandó választmánya a főbírói kiszállási díjak tekintetében. A megyei permanens bizottság leszögezi, hogy a kis fixfizetésű főbíráknak igen sok esetben olyan ügyeknél kell kiszállniuk, ahol kizárólag a magánosok látják a hasznát. Nem kívánható tehát tőlük, hogy magánszemélyek részére ingyenes kiszállásokat eszközöljenek.

A megye vezetősége tehát megengedi a főbíráknak, hogy azokban az esetekben, amikor magánosok ügyeiben szállnak ki, napidíjat számítsanak fel. Ez a napidíj azonban nem haladhatja meg a hivatalos kiszállásokra a minisztérium által megállapított honoráriumot.

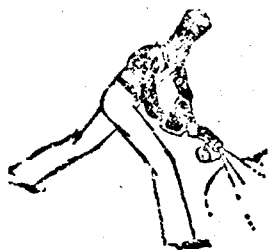

Sok bacillust hord a legyek lába, Ne eresszük őket a szobába.

A legyek a typhoid-láz és egyes súlyos betegségek csiréit hozzák elédünkre, ruhaneműnkre és magára testünkre is. Permetezzünk FLIT-et. FLIT néhány pillanat alatt megszabadítja lakásunkat a legyektől és szúnyogoktól, a ragályos betegségek csiréinek hordozóitól.

FLIT behatol minden hasadékba, ahol sváb-bogarak, poloskák és hangyák elbújnak és szaporodnak. Kiirtja petéiket. Megöli a rovarokat, de emberre ártalmatlan. Nem hagy foltot.

FLIT nem tévesztendő össze a közönséges rovarirtókkal: tökéletes rovarpusztító ereje minden várakozásunkat kielégíti.

Permetezzünk

FLIT-ET

Kizárólagos értékesítéssel:

DRUGHERIE STANDARD

Bucuresti, 2. Strada Zorilor

8307

Éhségstrájkolnak a váradi kommunistaper elíteltjei.

Vezérfelügyelői látogatás a kolozsvári fogházban. — A foglyok állapota súlyos.

Clujról jelentik: Az oradeai kommunista per tíz elíteltje az elmúlt hét csütörtökén reggel

éhségstrájkba lépett a clujli ügyészség fogházában.

A hosszabb szabadságvesztésre ítélt kommunisták így akarják kivívni az amnesztiarendelet rájuk való alkalmazását, miután ezirányban benyújtott memorandumuk nem nyert kedvező elintézését. Mindössze annyit értek el, hogy az igazságügyi

minisztérium kiküldött egy vezérfelügyelőt ügyük felülvizsgálására.

A hosszabb idő óta fogházban levő elítelttek fizikumá már amúgy is legyengült és az éhségstrájk következtében egészségi állapotuk súlyosra fordult. A nyolc évre elítelt Chaja Lipsitz iasi-i tanárnő, amidőn az igazságügyi vezérfelügyelő cellájában tartózkodott,

vérömlést kapott és eszméletlenül került el a zárka kövezetén.

Kuruc dalok. 21.30. Újévetversenyeredmények. 22.35. Kelemen Ernő felolvasása. 23. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Győri Lakatos Misi és Tóni cigányzenekarának hangversenye.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

CSÜTÖRTÖK, július 4.

Bucuresti: 19. Rádióhangverseny. 22. Hegedűhangverseny. 22.30. Operaáriák. 23.15. Zongorahangverseny. — Berlin: 21. Szórakoztató hangverseny. 21.30. Kávéházi zeneközvetítés. — Prága: 22. Esti hangverseny. 23.25. Gramofonzene. — Wien: 22. Engelbert Humperdinck: „Hänsel und Gretel“ (Jancsi és Juliska) mesejáték előadása. Utána: Esti hangverseny. — Budapest: 10.15. A m. kir. 1. honvédegyezred zenekarának hangversenye. 13.05. Gramofonhangverseny. 13.25. Hírek. 17. Rádió Szabad Egyetem. 18.50. Elhalt magyar nótaszerzők népszerű dalainak felújítása. 20. Három rádiójáték a Studióból. 22.30. Az Országos Postás Zene- és Kultúregyesület hangversenye.

PÉNTEK, július 5.

Bucuresti: 19. Rádióhangverseny. 22. Opera-áriák. 22.30. Hangverseny. 23.15. Gramofonhangverseny. — Berlin: 21.30. Esti szórakoztató zene. — Prága: 23.20. Jazz-zene. — Wien: 21. A szerelem jön, a szerelem megy., széhegyzetek. Utána könnyű zene. — Budapest: 10.15. Szalonzenekari hangverseny. 10.30. Hírek. 13.05. Cigányzenekari hangverseny. 13.25. Hírek. 17. Hilbert Károly állatmeséi. 18.40. Gramofonhangverseny. 20. Herczeg Ferenc egy novelláit olvassa fel. 20.30.

SZEPTEMBERI ÉRETTSÉGIKRE,

magánvizsgálókra előkészítő felkészítés mellett

GALGÓCZI MAGANTANFOLYAM

Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 3.

A vizsgák sikertelensége esetén az előkészítő vizsgálatot visszatartják. — Ugyanott teljes ellátás.

Főtér közepén

(Minorita templommal szemben)

nagy üzlet-

helyiség,

november 1-re kiadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

„PORTER“

sörraktár

Arad, Str. Gr. Alexandrescu 1.
(v. Beresényi Miklós-u.)

megnyilt

Temesvári „Casino“

„Record Speciala“

„English Porter“

Legelőzékenyebb kiszolgálás.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK BIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 8 Lej vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közzétehető, megváltoztassa. Csak válaszbélyegzel ellátott kérdézősködékre válaszolunk. Ajánlatok feligés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

ALKALMAZÁS.

ÜGYES francia női szabásnőt, aki önálló, jó ízléssel rendelkezik, előnyös fizetési feltétellel vállalatot akceptál. Címeket „Őszi Saison” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába. 3561

ÜGYNÖKNEK helyi ösmeretséggel bíró egyén. tűzifának nagyban eladására felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3627

ÁPOLÓNÓ felvétetik Künstler vizumiroda. 3619

LAKÁS.

EGY szép uccai 3 szobás lakás kiadó, volt Bercsényi M.-u. 26. 200

KÉT SZOBÁS, szükséges mellékhelyiségekkel álló udvari lakás a volt Szabadság-tér közelében kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 500

KÜLÖNBEJÁRATU, csinosan butorozott szobát keresek. Banca Marmorosch közelében. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3618

ELEGÁNSAN butorozott szoba, külön bejárattal és fürdőszoba használattal, esetleg teljes ellátással azonnal kiadó. Ugyanott izletes házikoszt is kapható. Cím Bul. Carol I. 37. sz., II. em., ajtó 15, a törvényszékkal szemben. 3625

KIADÓ egy és kétszobás lakások azonnalra vagy augusztus 1-re. Értekezhetni háztulajdonosnál Stern Lipót, volt Hunyadi-ucca 1. 3620

OKTATÁS.

PÓTVIZSGÁRA franciából és németből biztos sikerrel előkészítők. Str. Unirei 1. sz. (Fábián Gábor-ucca.) 3276

VETEL ÉS ELADÁS.

KIS BILLIÁRDASZTALT teljes felszereléssel keres megvételre az aradi I. tüzérdívizion, Calea Victoriei. 3611

VENDÉGLŐSÖK! Legolcsóbb papírszalvéta Sándor Ferenc papírüzletében, megyeházzal szemben.

ÍRÓASZTALT modernet, bevéséssel használható megvételre keresek. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 200

ANTIK ÓRÁK, bőrönd, vitrin, szőnyeg, komódok, könyvszekrény, íróasztal, ebédlő, szalon berendezések, Biedermayer szalon, storeok, dupla ágyterítő, szalon, festett paraván, antik asztal, órák, asztalok, székek, tükrök, evőeszközök, rézóra és girandolók, kék, zongorák, fali vitrinek, kristály és dísz tárgyak, 12 személyes porcellán servise, gyermekágyak, jég szekrény, His Master gr. moztion, stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 1. (volt Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

VAS és fűszerüzlet berendezés komplett, keményfa káposztáló asztalokkal, eladó. Lusztig Ernő, Pecica. 10512

EGY MARTA-gyártmányú, könnyű teherautó, olcsó árban eladó, Arad, Str. Cuza Vodă 21. (Tnőköly Imre-ucca.) 3609

KERESEK Biedermayer álló tükröt, antik porcellánokat, poharakat, különböző butorokat, antik szalonokat, órákat, dísz tárgyakat, vitrineket, stb. Kívánatra házhoz is megyek Salgóné bizományi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

ORVOSI MŰSZERSZEKRÉNY üvegező és belül csiszolt üveglapokkal, majdnem új állapotban jutányos áron eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3626

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladók. — Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1454

NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPÁNT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1151

MACULATURA PAPIR 5 kilogramos csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Alkalmi vétel!!

Majdnem új 507. és 512.

FIA T-kocsik,

ovalamint egy csukott

ESSEX-kocsi,

kivételes olcsó áron eladó.

„AUTOMOBILIA”, Arad

Eladók

dusan faragott diófa ebédlők elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban

Klein Gyula műbutor-asztalosnál Bulev, Regele Ferdinand No. 6. 3139

ELLÁTÁS.

NYARALÓBA butorozott szoba kiadó, betegnek is alkalmas, esetleg teljes ellátással. Calea Aurel Vlaicu 59—61. 3617

ÜZLETEK.

VILÁGOS, száraz, padozott műhely azonnal kiadó, volt Simonyi-u 9. 3473

NAGY műhelyhelyiségek és garageok kiadók. Vég, Str. Gh. Birta 26. 3577

TÁRSAT keresek a dévai egyedüli mozgósínházhoz, mely a város színházterében tartja előadásait. Cím Victor Szarean, Déva. 3615

INGATLAN.

KERESEK azonnali megvételre lehetőleg jókarban levő házat. Cím Str. Simion Balint No. 6. (Dezseffy-u.) 3629

VOLT Bercsényi Miklós-ucca 11. számú ház könnyű fizetési feltétellel eladó. Baumann, Str. Iosif Vulcan 6. 3609

A nők intim toalett-títkai.

A legnehezebb dolgok egyike a nők intim toalettiükhez alkalmas fertőtlenítőt találni, mivel ott szükségesebb inkább mint bármely testrészen a helyi fertőtlenítés.

Ez nem csupán egy tisztasági, testbecsülési vagy elővigyázatossági cselekménye a nőknek, hanem egyes esetekben kiható ennek elhanyagolása, az általános egészségre is a testnek!

Ugyanakkor, a nem megfelelő és ismeretlen vegyületek használata veszélyes következményekkel jár!

Ami igaz is, vajjon melyik hölgy ajánlhatja egyből szert barátjainak vagy ismerőseinek, mint a banális timsóoldatot, mely ártatlan ugyan, valamint a mihaszna sublimát oldat, miért is igen elterjedt fertőtlenítőnek nevezett szer, de ugyanakkor számtalan esetben, a nem megfelelő adagolás folytán maró hatással vannak a női altest belső aikiakra (a vaginákra.)

Ezen körülmények miatt hívjuk fel a legkomolyabban a t. hölgyek figyelmét a „GYRALDOS” kivonatokra, melyek vízbenoldhatók és utóérhetetlenek, mivel az abszolút fertőtlenítést eltekintve, igen kellemes felhígított és üdítő hatással bírnak.

A „GYRALDOS” kivonat egy teljesen új vegyi előállítás, mely acid thymicum, troxi-metilenum és aluminium sulfatot tartalmaz. Elegendő ebből a kivonattól egy kiskanálnyit egy liter vízbe beoldani, hogy ezáltal egy csodás hatásu masást érhesse el, eltekintve attól hogy teljes fertőtlenítést eredményez azon tulajdonsággal is bír, hogy hegeszt és összehuz is. Hasonlóképpen beigazított gyógyhatással bír a különféle folyások, gennyes váladékok és izadványok, valamint viszketegségek ellen is.

Dr. DALCHE,

a francia közkórházak orvosa.

A GYRALDOS minden gyógyszerárban és drogériákban kapható! 3594

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

In baza hotărilor Consiliului falimentar din 30 Aprilie 1929, aprobată de Trib. Arad secția III. sub No. Fal. 5802/1928-29, se valorizează prin vânzare publică diferite mobile, cuprinse în inventarul falimentar și creanțele firmei falite Alexandru P. eblor din Arad. Condițiunile de licitație precum și amănunțile privitoare la averea ce se scoare la vânzare se pot primi în biroul curatorului de masă subsemnat. Amatori sunt invitați ca să depună ofertele lor scrie în plie sigilat cu 10% a sumei oferite până cel mai târziu la 15 Iulie 1929 la mâna curatorului de masă, urmând ca aceste se fie deslăcuite de Consiliul falimentar la 16. Iulie 1929. ora 6 d. m. în biroul advocatului Dr. Ioan Ursu din Arad, puându-se atunci continua oral licitarea asupra ofertelor înaintate. Dr. Aurel Demian advocat, curatorul masei falimentare Al. Pichler. 3614

6 HP. M. A. V. 3510

gőzgarnitura

1280 m/m-48 colos vasrámás cséplővel,

kedvező feltételekkel eladó.

Elető Albertné, Reghin.

Diana-fürdő

ujonnan berendezve, egész nap nyitva. Leszállított fürdőárok

Árverés.

Volt Bercsényi Miklós-ucca 39. számú HAZ folyó hó 5-én, pénteken délután 3 órakor NYILVÁNOS ÁRVERÉSSEN ELADÓDOK. Törvényszéki épület, földszint 44-es számú szobában. 3627

PERCEPTIA FISCALĂ Nr. I. ARAD.

Értesítés.

Az I. ker. adóhivatal figyelmezteti a hátralékos adófizetőket, hogy amennyiben nem törlesztik adótartozásukat, a lefoglalt ingóságuk el fognak árvereztetni.

A bankok és vállalatok igazgatóságait felkéri, hogy az esedékes III-k negyedévi adótartozásukkal együtt a tisztviselők és munkások globális adóját is fizessék be.

3628 Az I. ker. adóhivatal.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyitott Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.

TELEFON: J. 20—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Külön étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!

A vidéki társaságok találkozó helye!

BUTOR

vásároljon a termelőktől! Az aradi LOCUINTA lerakat, új tagokkal kiegészítve, ajánlja olcsó BUTORAIT egyszerű és a legmodernebb kivitelben. STR. HORIA (volt SZÉCHENYI és FERDINAND-UCCA) sarok. 3336